

لزوم آشنایی بیمه‌گذاران با شرایط بیمه آتش‌سوزی

● رامیز فخیم مهاجر

مقررات قابل حل بوده است. در بیمه آتش‌سوزی او به علت ارایه تامین به سرمایه‌های هنگفت و برخی از سرمایه‌هایی که با حاصل یک عمر فعالیت افراد ارتباط مستقیم دارد، حساسیت انتخاب‌ها بیش از سایر موارد احساس می‌شود؛ چرا که بعید نیست با یک اشتباه کوچک و یا کم توجهی در وجوه مختلف، مجموع انتظارات آتی بیمه‌گذار به یاس و ناامیدی تبدیل شود. سرمایه‌ها چه به صورت هنگفت و یا ناچیز در بیمه آتش‌سوزی در هر مرحله‌ای اهمیت خاصی دارند. به‌عنوان مثال در بیمه آتش‌سوزی منازل مسکونی، با وجود اینکه احتمال دارد سرمایه یا مبلغ بیمه شده چندان قابل توجه نباشد؛ ولی از دید بیمه‌گذار از حساسیت ویژه‌ای برخوردار است. لذا در این نوع بیمه آتش‌سوزی توجه به مسایلی از قبیل تعیین دقیق ارزش‌ها به تفکیک و در حد امکان، ارایه اطلاعات صحیح درباره مورد بیمه، تعیین حدود و ثغور قسمت‌های مشترک و مفروز، ذکر

نقص‌های بیمه‌نامه است. با یک مقایسه عملی ساده می‌توان به این مطلب پی برد، در مواردی که برای خرید بیمه‌نامه، واسطه‌ای اعم از نماینده، دلال و یا مشاور دانا و آگاه به مسایل و مقررات بیمه‌ای وجود داشته و یا اطلاعات مشخص بیمه‌گذار کفایت کرده است، در زمان وقوع حادثه منجر به خسارت و طول زمان اعتبار بیمه‌نامه مشکلی بوجود نیامده و در صورت بروز مشکل، از طریق قانونی و مبتنی بر

اصولاً علم و آگاهی بیمه‌گذار در مورد پوشش‌های بیمه‌ای و شرایط بیمه‌نامه‌های مختلف غیر از آن که اهرم بسیار مفیدی برای وی به شمار می‌رود، بازوی توانایی در شناساندن و ارایه خدمات بهتر توسط بیمه‌گران است. باید در نظر داشت، به همان نسبت که بیمه‌گذار بهتر و بیشتر از شرایط و مقررات بیمه آگاه می‌باشد، می‌تواند در انتخاب بیمه‌نامه و پوشش مناسب با دست‌بازتری عمل کند که از این طریق به فراگیر شدن و ارتقاء فرهنگ بیمه در جامعه کمک می‌شود. یکی از رشته‌هایی که اطلاعات بیمه‌گذار در انتخاب پوشش و شرایط مناسب در آن حایز اهمیت بسیار است، بیمه آتش‌سوزی است. این بیمه از چند دیدگاه واجد اهمیت می‌باشد که بعداً به آن خواهیم پرداخت. یکی از مسایل بسیار مهم که همواره در شرایط عمومی بیمه‌نامه‌ها - چه در گذشته و چه در حال حاضر - مورد توجه قرار گرفته است، تخصیص مدت مشخصی برای مراجعه مجدد بیمه‌گذار به بیمه‌گر جهت رفع ایرادها و

مصالح مورد استفاده، ارایه اطلاعات کافی در مورد موجودی‌ها، وسایل و لوازم بازشناسی‌های بعد از وقوع حادثه و انتخاب خطرات اضافی مناسب به فراخور مورد بیمه قابل توجه است. در بیشتر موارد مشاهده می‌شود، بیمه‌گزاران به این مطالب توجه کافی ندارند. در اینجا نقش اطلاع و آگاهی بیمه‌ای بیمه‌گزار، کاملاً ملموس است و می‌توان به وظیفه بیمه‌گران در آشنا ساختن بیمه‌گزاران خود به شرایط و مقررات بیمه پی برد. بدیهی است بیمه‌گران در حد توان سعی در راهنمایی و ارایه طریق به بیمه‌گزاران خود دارند؛ ولی چه بسا دیده می‌شود که به علت تراکم و حجم فزاینده موارد بیمه شده به طور صد در صد قادر به راهنمایی بیمه‌گزاران نیستند. بطور مثال چه بسیار اتفاق می‌افتد که برای منزل مسکونی که به صورت آپارتمانی در طبقه سوم یک ساختمان قرار دارد، پوشش خطر سیل ارایه می‌شود و یا در مناطقی که اصولاً با توجه به سابقه جغرافیایی هیچ گاه در آنجا وزش باد و طوفان وجود نداشته، پوشش‌های طوفان و گردباد ارایه شده است. این وضعیت به نسبت اهمیت در انواع و اقسام موارد بیمه‌ای حاکم است که آگاهی از آنها می‌تواند بسیار سودمند باشد. در مواردی دیده می‌شود موجودی‌های مربوط به انبارهای مواد، اعم از اولیه، ساخته شده و یا احیاناً در دست ساخت به صورت مقطوع تحت پوشش قرار می‌گیرد؛ در صورتی که با کمی دقت نظر، ضمن صرفه جویی در حق بیمه می‌توان شرایطی را حاکم کرد که نه بیمه‌گر و نه بیمه‌گزار تحت فشارهای ناشی از عدم اطلاع قرار نگیرند و در صورت

وقوع حادثه منجر به خسارت، با کمترین و بهترین امکانات به مقابله بپردازند. اطلاع بیمه‌گزار از اینکه به چه روشی می‌بایست مبالغ بیمه شده را اظهار کند، می‌تواند غیر از امکان ارایه تامین مقتضی، بازوی موثری برای بررسی و محاسبه خسارات ناشی از حوادث تحت پوشش قرار گیرد؛ به طوری که به هیچ وجه حقی از او تزییع نشود و به طور صد در صد زیان وارد به وی در محدوده مقررات و قوانین جبران گردد. در اکثر موارد به علت ناآگاهی بیمه‌گزاران مبالغ اظهاری یا کاملاً به طور یک‌جا می‌باشد و یا تفکیک‌های غیراصولی در مورد آنها اعمال شده است. هنوز این باور در ذهن بیمه‌گزار به صورت کامل جای نگرفته است که باید به بیمه‌گر خود اعتماد کند و تمام مطالب را به صورت کاملاً واقعی اظهار نماید. چه بسا در مواردی در آینده و یا گذشته به علت عدم اطمینان مطلق و کتمان بعضی از مسایل و مطالب به یک‌باره بیمه‌گزار از وصول حقوق قانونی و حقه خود باز داشته شده است. این همان جایگاهی است که بیمه‌گر به علت رعایت مقررات قادر به کمک، مساعدت و چشم پوشی نیست و می‌تواند نارضایتی بیمه‌گزاران را به دنبال داشته باشد. انتخاب خطرات اضافی قابل پوشش در واحدهای صنعتی که معمولاً سرمایه‌های هنگفت بیمه می‌شوند از نظر تامین آتی و پرداخت حق بیمه مناسب حایز اهمیت فراوان است. ضرایب ریز حق بیمه با توجه به مبالغ هنگفت بیمه شده، می‌تواند حق بیمه‌های نامناسبی را برای بیمه‌گزار به وجود آورد. نتیجه این افزایش‌های غیرمتعارف حق بیمه، می‌تواند ضررهای بسیاری را در چرخه اقتصادی در

پی داشته باشد؛ پس بهتر است که بیمه‌گزاران ریسک‌های صنعتی، با اتکا به اطلاعات قابل حصول از بیمه‌گران یا دانش موجود در کارکنان خود و یا استفاده از خدمات مشاوران بیمه‌ای، سعی کنند برای واحدهای صنعتی متعلق به خود و یا تحت مدیریت خود بهترین و ضروری‌ترین پوشش‌های بیمه‌ای را خریداری کنند. روشن است با این روش ضمن ایجاد آسایش خیال و برخورداری از تامین لازم، حداقل حق بیمه به آنان تعلق خواهد گرفت که عامل موثری در جهت کاهش قیمت‌های تمام شده در هر شاخه اقتصادی است. با یک جمع بندی می‌توان به این نتیجه رسید که در بیمه آتش‌سوزی بدون توجه به نوع مورد بیمه، بیمه‌گزار می‌بایست آگاهی نسبتاً کاملی به شرایط و مقررات حاکم بر بیمه داشته باشد و حتی‌الامکان ضمن شناخت مورد بیمه، پوشش‌های مورد نیاز را با توجه به شرایط پوششی آنها انتخاب کند و صرفاً به اتکای نام پوشش اضافی قابل ارایه تحت بیمه‌نامه آتش‌سوزی، مبادرت به خریداری پوشش یاد شده نکند و حداقل سعی شود با توجه به بیمه‌نامه‌های صادر شده در سال‌های قبل و با استفاده از مفاد مندرج در آنها و مقایسه آنها کامل‌ترین و جامع‌ترین تامین را اخذ کند. بدیهی است رسالت اصلی در این رهگذر بر عهده بیمه‌گران است که به حق در سال‌های اخیر به خصوص بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی، رسالت خود را از نظر فردی، اجتماعی و چه به صورت فرهنگ بیمه‌ای در حد توانایی‌های موجود به اثبات رسانده‌اند و در رسیدن به این اهداف از هیچ کوششی دریغ نکرده‌اند.

